

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
27 augustus 2007	2060722410	ET/TM / 7097607	

Onderwerp

Vragen van het lid Poppe (SP) aan de Ministers van Economische Zaken en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over het onderzoek naar elektromagnetische straling door het Agentschap Telecom (ingezonden 2 augustus 2007)

Met verwijzing naar hierboven genoemde brief doen wij u hierbij de antwoorden toekomen op de schriftelijke vragen (nr. 2060722410) zoals gesteld door het lid Poppe (SP) over het onderzoek naar elektromagnetische straling door het Agentschap Telecom.

1

Welke relatie heeft het onderzoek dat het Agentschap Telecom van het Ministerie van Economische Zaken heeft uitgevoerd naar elektromagnetische straling 1) in de omgeving van GSM- en UMTS-masten tot het door u opgerichte Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid en de onderzoeken naar elektromagnetische straling die u voor de komende 8 jaar laat verrichten?

1) Teletekst pagina 103, 31 juli 2007

Antwoord

De veldsterktemetingen worden door Agentschap Telecom uitgevoerd in het kader van het Nationaal Antennebeleid. In artikel 6 van het antenneconvenant dat is gesloten tussen het Rijk, de VNG en de mobiele operators, zijn afspraken gemaakt over de naleving van de blootstellingslimieten. Dit om ervoor zorg te dragen dat de veiligheid in de buurt van antenne-installaties en op voor het publiek toegankelijke plaatsen, is gegarandeerd. Sinds 2003 wordt regelmatig, door middel van veldsterktemetingen, getoetst of de elektromagnetische veldsterkte op specifieke locaties beneden de blootstellingslimieten blijft zoals opgesteld door ICNIRP¹ en aanbevolen door de Europese Unie (aanbeveling

¹ International Commission on Non-Ionising Radiation Protection

Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax
Bezuidenhoutseweg 30, Den Haag	070 - 379 8964	070 - 379 8264

Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	ir. A.F.J. van den Elzen
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl	
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl	Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

1999/519/EG). Hier wordt door Agentschap Telecom periodiek over gerapporteerd. Over de in 2003 en 2004 uitgevoerde metingen is door Agentschap Telecom gerapporteerd in 2005.² Over de in de periode januari 2005 tot april 2007 verkregen meetresultaten is op 31 juli 2007 gerapporteerd.

Het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid vervult een objectieve en onafhankelijke schakelfunctie tussen enerzijds de productie van wetenschappelijke informatie in dit kennisdomein en anderzijds de (risico)communicatie daarover met verschillende doelgroepen. Het Kennisplatform draagt er zorg voor dat burgers en professionals van publieke en private partijen (zoals GGD), onafhankelijke, betrouwbare en actuele informatie kunnen verkrijgen.

Het Onderzoeksprogramma Elektromagnetische Velden en Gezondheid heeft tot doel wetenschappelijke expertise te creëren, door nationaal hoogwaardig onderzoek te stimuleren dat een duidelijke bijdrage levert aan internationale onderzoeksinspanningen op dit terrein. Dit nieuwe onderzoek heeft daarnaast enerzijds tot doel de vinger aan de pols te houden bij (nieuwe) toepassingen van elektromagnetische velden en anderzijds verheldering te geven over feitelijke effecten van deze velden op mens en milieu.

Van een specifieke relatie tussen deze veldsterktemetingen van Agentschap Telecom en het Kennisplatform en Onderzoeksprogramma Elektromagnetische Velden en Gezondheid is geen sprake. Indien gewenst kunnen de resultaten van deze metingen natuurlijk wel door een ieder worden gebruikt voor verder onderzoek of voorlichtingsactiviteiten.

2

Is dit bericht van het Ministerie van Economische Zaken met medeweten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer verspreid? Zo ja, waarom is daar dan geen melding van gemaakt, en waarom is er dan niet meteen een commentaar van het Kennisplatform bij geleverd? Zo nee, is hier dan sprake van het langs elkaar heen werken van de Ministeries van Economische Zaken en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer?

Antwoord

Ja, de Ministeries van EZ en VROM werken ten aanzien van het Nationaal Antennebeleid nauw samen en VROM was dan ook op de hoogte. Gezien de specifieke EZ-verantwoordelijkheid, zoals beschreven in het antwoord op vraag 1, is in de berichtgeving inzake deze rapportage van Agentschap Telecom, niet expliciet melding gemaakt van de VROM-betrokkenheid. In verband met de technische aard van de rapportage is een reactie op voorhand van het Kennisplatform niet nodig bevonden.

3

Wat is uw reactie op de wijze waarop het onderzoek door het Agentschap Telecom is

² Bijlage bij TK 2004-2005, 27561, nr. 23.

uitgevoerd en de uitkomsten ervan? Welke consequenties heeft dit onderzoek voor de onderzoeken naar elektromagnetische straling die u de komende 8 jaar laat uitvoeren?

Antwoord

De door Agentschap Telecom uitgevoerde metingen worden door gekwalificeerd personeel op zorgvuldige wijze uitgevoerd. De resultaten zijn in lijn met de eerdere rapportage uit 2005 (zie het antwoord op vraag 1). Naar verwachting zal het rapport dan ook geen gevolgen hebben voor de onderzoeken die onderdeel uitmaken van het Onderzoeksprogramma Elektromagnetische Velden en Gezondheid. De beoordeling daarvan ligt echter primair bij de wetenschappelijke adviescommissie van het Onderzoeksprogramma.

4

Deelt u de conclusie van het onderzoek dat mensen zich geen zorgen over hun gezondheid hoeven maken? Geldt dit zowel voor de korte als de voor lange termijn blootstelling?

Antwoord

Het rapport van het Agentschap Telecom geeft geen oordeel over de vraag of mensen zich zorgen over hun gezondheid hoeven te maken. Het rapport concludeert, na eenzelfde constatering in 2005, dat alle gemeten veldsterkten ver beneden de voor GSM900, GSM1800 en UMTS geldende blootstellingslimieten van ICNIRP liggen. Op basis van adviezen van de Gezondheidsraad (zie o.a. de jaarberichten Elektromagnetische Velden 2005 en 2006) en de Wereldgezondheidsorganisatie (zie o.a. WHO factsheet nr. 304 van mei 2006) komen wij tot de conclusie dat uit al het beschikbare wetenschappelijke bewijs niet gebleken is dat de zwakke velden van basisstations en draadloze netwerken schade opleveren voor de volksgezondheid. Dit geldt voor zowel de korte als lange termijn-effecten.

5

Welke consequentie heeft de uitkomst van het onderzoek voor de mensen die wel gezondheidsklachten ervaren als gevolg van elektromagnetische straling van onder andere de GSM- en UMTS-masten?

Antwoord

Dat een aantal mensen gezondheidsklachten ervaart en deze toeschrijft aan elektromagnetische velden, is ons bekend. Voor de veronderstelling dat deze klachten ook daadwerkelijk het gevolg zouden zijn van elektromagnetische velden die worden opgewekt door de GSM- en UMTS-masten, bestaat echter geen wetenschappelijk bewijs (zie TK, 2005-2006, 27 561, nr. 28 en de bij het antwoord op vraag 4 genoemde adviezen van de Gezondheidsraad en de Wereldgezondheidsorganisatie). Uit het onderzoek van Agentschap Telecom blijkt dat de blootstellingsniveaus erg laag zijn. Wij hopen dat de

uitkomsten van dit onderzoek ertoe bijdragen dat onnodige ongerustheid bij mensen zal worden weggenomen.

(w.g.) drs. F. Heemskerk
Staatssecretaris van Economische Zaken

(w.g.) dr. Jacqueline Cramer
Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer